

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

Н.Я. Походжай
Н.Б. Шост

УКРАЇНСЬКА МОВА

**Практичні завдання
для контролю й оцінювання
навчальних досягнень учнів
4 клас**

Посібник для вчителя

- Списування
- Диктанти
- Діалоги
- Перекази
- Мовні знання і вміння

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 81.161.2(075.2)
П41

Рецензенти:
доктор педагогічних наук, доцент
З.М. Онишків
вчитель вищої категорії, вчитель-методист
Р.В. Богайчук

Походжай Н.Я.

П41 Українська мова. Практичні завдання для контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів : 4 кл. : посібник для вчителя / Н.Я. Походжай, Н.Б. Шост. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2021. — 32 с.

ISBN 978-966-10-6493-4

Даний посібник укладено відповідно до Державного стандарту початкової освіти та Типових освітніх програм з української мови для 4 класу. Його використання допоможе вчителю в організації та проведенні контролю навчальних досягнень учнів.

Для вчителів, батьків і студентів педагогічних навчальних закладів.

УДК 81.161.2(075.2)

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

ISBN 978-966-10-6493-4

© Навчальна книга – Богдан, виключна
ліцензія на видання, оригінал-макет, 2021

Передмова

Даний комплект посібників розроблено відповідно до інструктивно-методичних матеріалів щодо контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів 4-го класу Міністерства освіти і науки України.

У комплект входять:

- 1) Українська мова. Зошит для контрольних робіт. 4 клас. Варіант 1.
- 2) Українська мова. Зошит для контрольних робіт. 4 клас. Варіант 2.
- 3) Українська мова. Практичні завдання для контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів. 4 клас. Посібник для вчителя.

Об'єктами перевірки навчальних досягнень з мови є складники комунікативної компетентності:

- знання про мову і мовлення, мовні вміння і навички;
- орфографічні та пунктуаційні вміння і навички;
- досвід мовленнєвої діяльності: усний або письмовий діалог; письмовий переказ;
- графічні навички письма.

У посібнику для вчителя визначено час проведення контролю, критерії оцінювання. Завдання подано у двох варіантах, за рівнями складності.

Зошити, які входять у комплект (у двох варіантах), доцільно використовувати на уроках контролю знань учнів з української мови.

Види перевірки знань, умінь і навичок учнів з української мови у 4 класі:

Об'єкт перевірки	I семестр	II семестр
Діалог	1	—
Письмовий переказ	1	—
Мовні знання та вміння	1	2
Диктант	1	2
Списування	1	1
Державна підсумкова атестація	—	1
Загальна кількість перевірок	5	6

I. ДИКТАНТ

Однією з основних форм перевірки орфографічної та пунктуаційної грамотності є контрольний текстовий диктант, який проводять у 4 класі тричі на рік (1 у першому семестрі і 2 — в другому).

Перевіряють уміння: правильно писати слова на вивчені орфографічні правила та словникові слова; ставити розділові знаки відповідно до опрацьованих правил пунктуації; належно оформлювати роботу.

Матеріал для перевірки. Використовується текст, доступний для учнів 4 класу. Обсяг диктанту: I семестр — 70–80 слів, II семестр — 80–90 слів.

Оцінювання. Диктант оцінюється однією оцінкою на основі таких критеріїв:

- орфографічні та пунктуаційні помилки вважаються рівноцінними;
- помилка в одному й тому самому слові, яке повторюється в диктанті кілька разів, вважається однією помилкою; помилки на одне правило, але в різних словах, вважаються різними помилками;
- розрізняють грубі і негрубі помилки (негрубими вважаються: повторення тієї самої літери в слові; поодинокі випадки недописування літери в кінці слова (не за правилом); те саме слово в реченні написано двічі поспіль). Дві негрубі помилки прирівнюються до однієї грубої;
- охайні виправлення (неправильне написання на правильне) помилками не вважаються;
- орфографічні та пунктуаційні помилки на невивчені правила виправляються, але не враховуються.

Вимоги до текстів диктанту і списування як окремих видів робіт (без завдань з мовної теми)

Клас	Семестр	Кількість слів у тексті	Кількість орфограм у тексті диктанту та пропущених орфограм у тексті для списування (%)	Кількість слів на орфограми, вивчення яких не передбачено програмою та які заздалегідь записуються на дошці
4	I	70–80 слів	25% від загальної кількості слів у тексті, у тому числі 2 слова з переліку передбачених у програмі слів, значення, вимову і написання яких учні мають запам'ятати	Не більше 2

	II	80–90 слів	25% від загальної кількості слів у тексті, у тому числі 2 слова з переліку передбачених у програмі слів, значення, вимову і написання яких учні мають запам'ятати	Не більше 2
--	----	------------	---	-------------

Норми оцінювання

Рівень навчальних досягнень учня/учениці	Бали	Кількість помилок
Початковий	1	17 і більше
	2	14–16
	3	11–13
Середній	4	8–10
	5	5–7 помилок
	6	1 негруба та 4 грубих помилки
Достатній	7	2 негрубі та 2 грубі помилки, або 3 грубі
	8	2 негрубі та 1 груба або 1 негруба та 2 грубі помилки
	9	1 негруба та 1 груба помилки
Високий	10	2 негрубі помилки
	11	1 негруба помилка
	12	—

Тексти для диктантів

Веселка в небі

Чудовий літній день. Після короткого дощу на небі спалахнула барвиста веселка. Розфарбоване коромисло через річку повисло. Скільки ж кольорів у веселки? Які вони?

Веселка має сім кольорів: червоний, жовтогарячий, жовтий, зелений, блакитний, синій і фіолетовий. Вона з'являється, коли світить сонце і йде дощ. Побачити її можна тільки стоячи спиною до сонця, якщо перед очима спостерігача є хмара. Верхня частина її — червоного кольору, нижня — фіолетового. А між ними — всі інші кольори. (73 слова)

Нечуйвітер

Прохолодними ранками, густими туманами, рясними дощами сповістила про себе золотокоса осінь. Ще стоять теплі дні, та в природи свої закони. Минула зоряна пора для багатьох трав.

Та деякі рослини не підкоряються вимогам осені. В тіні сосен ідубів жовтіє нечуйвітер волохатенький. Вся рослинка густо вкрита світлим пушком. Тож і нагадує кумедне зайченя, що причаїлося в траві.

Вже й листя опало. А нечуйвітер усе зеленіє. Впаде на траву сніг, сховає рослину од лютих морозів. Живим і свіжим залишається її стебельце цілу зиму. *(82 слова)*

Як дерева зимують

Немов зачарований, стоїть зимовий ліс. Кременні дуби в рудих шоломах — наче витязі у дозорі. Сосни хвацько збили набік білі берети. Кутаються у м'які пухнасті накидки ялини. На галявині берізки збилися в гурт і тремтять від холоду. Переливається під променями скупого сонця сніг.

Як же зимують дерева? Сам по собі мороз їм не страшний. Головна небезпека для дерев — висихання. Природа подбала про їх захист. Поверхня стовбура вкрита особливим водонепроникним шаром.

Принишк зимовий ліс. Та життя триває. Йде активна підготовка до нового буяння зелені. *(85 слів)*

Золота купава

Погожого теплому ранку на луках враз спалахнули сотні яскравих ліхтариків. Це зацвіла всім відома кульбабка. Її веселі, усміхнені квіти, немов яскраві згустки сонячних променів, розсипалися по зеленій траві.

Заховається сонце за обрій — стулять вони пелюстки і стануть непомітними у вечірній імлі. А як тільки мине ніч, зажевріє далекий небокрай, близнята-кульбабки розкриють квітки і повернуть їх на схід. Якщо вдень набіжить хмарина, закрийє сонце, то й кульбаба поспішає згорнутися в зелений клубочок. Так і стоїть під дощем. Набіжить вітер, прожене хмару, і знову рослина засяє, мов ліхтарик. *(89 слів)*

Сойка

Якщо вам доведеться побачити сойку, зверніть увагу на її забарвлення. Воно дуже красиве. Наче увібрало в себе блакить неба з легкими хмаринками й осінній колір листу. У сойки коричнева спина і боки, а на крилах — яскраве голубе пір'я, що дуже нагадує волошки.